

Crvena riblja zaraza (krasnuha) i borba protiv nje u Sovjetskom Savezu

Prema podacima P. F. Domračeva ova bolest je bila opažena na šaranima prvi puta na jednom ribnjaku u bivšoj Vitebskoj guberniji god. 1915., koje je nabavilo nasadni materijal iz biv. Kurlandske gubernije. Vanjski znakovi te bolesti donekle su se razlikovali od znakova bolesti u današnje vrijeme u Sovjetskom Savezu. N. V. Guseva smatra da je prodor ovoga posljednjega tipa te bolesti, koju ruski nazivaju krasnuha, uslijedio sa zapada prema istoku. God. 1930. uvezeni su iz Njemačke u Sovjetski Savez šaranske matice, a isto tako i god. 1932. iz Saske i Šleske. Tada je u Njemačkoj već bila raširena ova bolest, koje u Sovjetskom Savezu u centralnim i istočnim te južnim oblastima nije uopće bilo.

Iz zapadnih oblasti Sovjetskog Saveza raširila se je na jug, istok i sjeveroistok, ponajviše prigodom prevoza rasplodnog materijala iz jednog ribnjačarstva u drugo. Već u oktobru 1936. god. prof. Dogel je ustanovio ovu bolest na šaranima u Azovskom moru, kamo je pronikla sa Fastovečkih ribnjaka po rijeci Jej, a god. 1938. raširila se je opet na šarane u delti Volge, kamo je bila prenesena sa rasplodnim materijalom iz Moskve god. 1933.

Tako je ova bolest postala opasnom za uzgoj ribe cijeloga Sovjetskog Saveza pa su se mnogi naučni ribarski zavodi i naučni radnici počeli baviti proučavanjem bolesti i iznalaženjem sredstava za njeno ograničenje, sprječavanje i uništenje. Među ostalim, ustanovljeno je, da divlji šarani po rijekama i jezerima nisu toliko podvrženi ovoj zarazi, kao ribnjački šarani. Gdje god se je pojavila u otvorenim vodama bila je onamo prenesena na samim uzgojnim šaranima, prigodom poribljavanja otvorenih voda sa mlađem iz ribnjaka. Osjetljivost divljih šarana prema ovoj bolesti je svakako manja, iako i oni ugibaju od nje. Na deverikama, linjacima pa i štukama također je primjećena ova bolest.

Gusjeva je došla do zaključka da galicijski šarani više stradaju, nego divlji ljuskavi šarani i procenat bolesnih primjeraka u istim uslovima je bio daleko veći kod galicijskih ribnjačkih šarana. Manji je procenat bio kod hibrida šarana, a najmanji kod t. zv. taparavanacazana, koji je uzgojen u Sovjetskom Savezu.

Iako je šaran za vrijeme bolovanja upotrebljiv za ljudsku hranu, ipak je šteta, koju nanosi ova bolest ogromna, jer mnoštvo šarana po ribnjacima ugiba, a cijeli proizvodni planovi se ruše pod posljednjim zaraze.

Osnovni uzroci, koji pogoduju širenju bolesti jesu ovi: prenos i prevoz ribe, rasplodnog materijala iz jednog kraja u drugi. Pomanjkanje karantenskih ribnjaka za rasplodni materijal i upotreba istih mreža i drugog alata za zaraženu i zdravu ribu. Nadalje: skućeni prostor u zimovnjacima te dodir bolesne ili sumnjive ribe sa zdravom. Konačno najvažniji je faktor također i po mišljenju N. V. Gusjeve: temperaturni uslovi. Optimalna temperatura za razgar bolesti je 20—21° C. Ispod i iznad toga optimuma bolest jenjava.

Postoje razlike između vanjskih znakova ove bolesti u raznim krajevima. U Sovjetskom Savezu razlikuju dva oblika:

1. Njemački, kako je opisan po Plehnovoj, Schäperclausu, Thienemanu i drugima.

2. Pjegavi oblik, koji je raširen u Sovjetskom Savezu i koji može biti podijeljen na dvije kategorije:

- a) Sjeverni oblik ili sjeverna krasnuha,
- b) Južni oblik ili južna krasnuha.

Među naučnim radnicima u SSSR postoje razna mišljenja o uzročniku ove bolesti te mnogi sumnjaju, da je jedino Pseudomonas taj uzročnik. Smatra se, da to pitanje nije još dovoljno razjašnjeno.

Pretpostavlja se, da šaran može preboljeti i postići imunitet prema ovoj bolesti. Samu bolest može se spriječiti, odnosno njeno širenje potpuno ograničiti te je sa raznim mjerama u pojedinim ribnjacima i potpuno iskorijeniti. Ove mjere borbe protiv bolesti sastoje se u glavnom u slijedećem:

1. Prekid prenosa ribe i rasplodnog materijala iz zaraženih ribnjačarstva u nezaražena. Prekid prenosa unutar jednog ribnjačarstva iz zaraženih ribnjaka u priremeno zdrave.

2. Izbjegavanje gomilanja ribe u skućenom prostoru prigodom jesenjeg izlovljavanja.

3. Izbjegavanje zamuljivanja ribnjaka i osiguranje što stalnijeg strujanja dovodne vode.

4. Zaraženu ribu ne treba izvoziti u živom stanju na tržište.

5. Treba koristiti ljuskavog šarana i hibride (križance) ljuskavog pa i divljeg šarana, kao materijal manje podvržen zarazi.

6. Za rad na zaraženim područjima ili pojedinim zaraženim ribnjacima, treba osigurati dovoljnu količinu mreža, alata i pribora koji neće biti upotrebljavan na drugim ribnjacima.

7. Treba izolirati zaražene ribnjake od nezaraženih tako da dovod vode, kao i ispus vode bude odijeljen.

8. Odrediti t. zv. karantenske ribnjake za držanje sumnjive odnosno prolazne ribe za prenos.

9. Bolest se može prenijeti i na ljudskim haljinama, ribarskim odijelima itd. stoga treba i to podvrći mjerama opreza.

10. Prema A. K. Ščerbinu treba preko ljeta osušiti zaražene ribnjake te ih izdašno pokriti negašenim vaponom, i to 2500 kg na 1 hektar. U mjesecu kolovozu (augustu) treba ih preorati.

11. Prema istom autoru treba odgojiti imune (neosjetljive) za bolest matice šarane birajući potpuno zdrave, kao i preboljele.

U Sovjetskom Savezu su pomoću ovakvih mjera postignuti potpuni uspjesi pa je na pr. na Nikoljskom ribhozu, koji je bio sav zaražen ovom bolešću, iskorijenjen svaki trag bolesti.

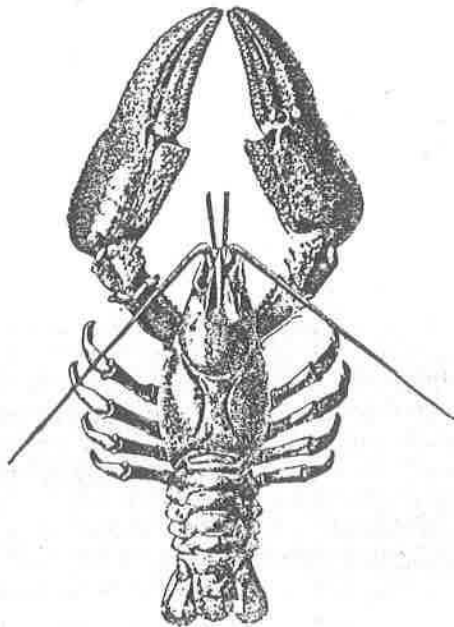
Podaci za ovaj referat uzeti su iz radova: N. V. Gusjeve, O pitanju izučavanja (krasnuhe) crvene zaraze kod šarana u Lenjingradskoj oblasti, štampane u Izvještajima Svesaveznog naučno-istraživačkog instituta jezerskog i riječnog ribarstva (VNIORH). Svezak XXII, god. 1939. a zatim iz rada A. I. Isajeva i S. M. Dorohova, Uzgoj riba u kolhozima, Moskva 1946.

Z. T.

LEV SEMJONVIĆ BERG

Sovjetski ihtiolog i geograf Lev Semjonović Berg, izabran je za počasnog člana Srpskog geografskog društva u Beogradu. Tom prigodom je na skupštini društva izabrano za počasne članove još 14 naučenjaka bratskih slavenskih i ostalih savezničkih zemalja.

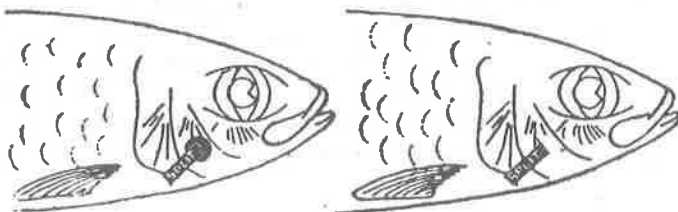
LOV RAKOVA MUŽJAKA

Počeo je lov rakova mužjaka za izvoz. Ženke su još pod zaštitom lovostaje i ne smiju se loviti. Na području NIR Srbije organizira izvoz rakova Glavna direkcija za ribarstvo preko svojih ribarskih gazdinstava. Narodne republike Makedonija i Bosna i Hercegovina te Hrvatska vrše izvoz preko poduzeća Centroriba, Zagreb, Trg Republike 15, I.

MARKIRANJE SRDELE

U cilju upoznavanja seoba srdele, tog važnog pitanja za naše ribarstvo, Institut za oceanografiju i ribarstvo u Splitu započinje s eksperimentima markiranja t.j. označavanja ove ekonomski najvažnije naše riblje vrste. Prvi obimniji eksperimentat poduzet će se već idućih dana.

Markiranje će biti izvršeno tako da će se na desnom škržnom zaklopcu živih srdela prikačiti metalna markica izduženog oblika. Na svakoj markici bit će utisnut jedan broj i natpis »Split«. Neke markice u seriji imat će na gornjoj strani bojadisanu okruglu celuloidnu pločicu. Izgled ovih dviju vrsta markica na škržnom zaklopcu srdele prikazan je na slijedećoj skici.

Ovime upozoravamo ribare i sve one, koji rade kod prodaje, transporta i preradivanja srdele u tvornicama ribljih konzervi i u solionama, kao i potrošače na ovaj važni pothvat, kako bi mogli obratiti pažnju na markirane srdele i pronaći ih. Za svako pronađenu i Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu dostavljenu srdelu s markicom na škržnom zaklopcu, izdavat će Institut nalazniku takve srdele nagradu u visini od 250 dinara. Ako je srdela izgubljena, treba odmah dostaviti samu markicu, i to skupa s celuloidnom pločicom, ukoliko je ona sa istom kombinirana. U slučaju nalaska same markice nagrada će iznositi 150 dinara. Pored markirane srdele ili same markice potrebno je, da nalaznik dostavi i tačne podatke o ulovu t. j. mjesto i datum ulova. Ako markiranu srdelu dobije potrošač na samoj ribarnici, moći će od prodavača ili od uprave ribarnice dobiti i podatke o ulovu. Dostavljanje markirane srdele ili markice Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu može se izvršiti putem pošte. Ukoliko se pošalje poštom srdela s markicom na škržnom zaklopcu, treba istu prethodno posoliti. Još je bolje konzervirati takvu srdelu u zasićenoj salamuri, ili u gorivom špiritusu, ili u 40% rastvoru formalina, te ju u kakvoj hermetički zatvorenoj limenoj kutiji, ili u dobro začepljenoj flaši, zaštićenoj kartonskim ili drvenim ovojem, dostaviti našoj ustanovi. Pored podataka o ulovu (mjesto, datum) nalaznik markirane srdele naznačit će, u slučaju otpreme poštom, i svoju adresu, kako bi mu se mogla istim putem odmah dostaviti odgovarajuća nagrada. U svakom slučaju važno je, da se markirana srdela ili sama markica uputi Institutu što moguće prije, najbolje netom se pronađe.

Markiranje srdele provodit će se tokom čitave sezone lova srdele, ukoliko se pokaže, da će broj pronađenih markiranih srdela biti dovoljan za dobijanje podataka potrebnih za proučavanje seoba srdele. Zato apeliramo na našu javnost, da stalnom pažnjom upravljenom na pronalaženje markiranih srdela potpomogne ovo naše ispitivanje, koje je prvo ove vrsti u povijesti proučavanja Jadrana, a koje je za unapređenje našeg ribarstva od neprocjenjive vrijednosti.

Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

POZIV RIBARSKIM ZADRUGAMA, RIBARSKIM DRUŠTVIMA, PODUZEĆIMA I USTANOVAMA

Za dobar i pravilan razvoj svih akcija i svakog rada u ribarstvu, od najveće je važnosti, da se nađe odgovarajući put za obavještanje narodne javnosti, ribarskih ustanova i organizacija, te ribarskog rukovodstva u organima Narodne vlasti, kao i pravilna veza sa svima drugarskim ribarskim organizacijama. Jedan od najboljih i najsigurnijih puteva za postizavanje ovoga zadatka jest izvještanje i slanje dopisa u naš zajednički list »Ribarstvo Jugoslavije«.

U tom cilju potrebno je, da svaka ribarska organizacija i ustanova (ribarska zadruga, ribarsko društvo ili udruženje, ribarsko poduzeće ili tvornica, ustanova, stanica, zavod itd.) odredi ili izabere na sastanku, jednog dopisnika i ujedno povjerenika, koji će biti zadužen, da Redakciji šalje dopise o radu, uspjesima i životu radnika i ostalih trudbenika ribarske struke. Povjerenik može biti isto ili drugo lice, koje će voditi računa o tome, koji su drugovi pretplaćeni na list »Ribarstvo Jugoslavije«, da li ga redovno primaju, da li se broj pretplat-

nika može povećati, da li čitaoci imaju kakve želje u pogledu lista itd.

Izgrađivanjem mreže ovakvih dopisnika i povjerenika postaviti ćemo naš zajednički list na čvršći temelj i dat ćemo mu u pogledu sadržaja mnogo raznoličnosti, a ujedno ćemo potpuno zblížiti rukovodstvo lista i čitaoce.

Dopisnicima i povjerenicima dat će uredništvo i uprava pismene upute za rad, čim primi adresu dopisnika. Za štampane dopise, primaju dopisnici nagradu po retku, isto tako kao i ostali saradnici.

Pozivaju se sve ribarske organizacije, kao i ustanove te poduzeća, da pristupe odmah rješenju ovog zadatka i da što prije dostave ovamo obavijest sa adre-

som dopisnika i povjerenika. Adresa uprave lista: »Ribarstvo Jugoslavije«, Zagreb, Gundulićeva ul. 3, polukat lijevo, soba broj 2.

UPRAVA ZA RIBARSTVO NR CRNE GORE

Od 1. I. 1948. počela je sa radom Uprava za ribarstvo NR Crne Gore, pri Ministarstvu industrije i rudarstva. U njenu nadležnost spada cjelokupni rad na proizvodnji, preradi i prometu sa ribom na moru i Skadarskom jezeru. Uprava je administrativno-operativni rukovodilac državnih ribarskih preduzeća za lov i preradu ribe te vrši nadzor nad privatnim i zadružnim sektorom u ribarstvu NR Crne Gore. Sjedište Uprave je na Cetinju u Ministarstvu industrije i rudarstva.

UDIČARSTVO

ZABRANA RIBOLOVA U BEDEKOVČINI

U ciglarskim jamama (bajerima) tvornice Zagorka u Bedekovčini, naseljeni su smuđevi. Zbog toga je za sada u god. 1948. zabranjen ribolov u ovim tvorničkim jamama ili bajerima, na što se naročita pažnja skreće ribarima-udičarima iz drugih mjesta (Zagreba itd.). U koliko u god. 1949. bude tamo opet otvoren ribolov, bit će o tome dana obavijest u javnost.

F. P. KUNILOV:

PRIRUČNIK UDIČARA. LENJINGRAD 1947.

Na omotu ove knjige pada u oči umjetnički prikazan prizor, kako udičar sa čamca na sred brze rijeke poteže na udici ogromnog lososa. To je slika primamljiva za svakog udičara. Međutim i sadržaj je vanredno zanimljiv te će mnogi udičar poželjeti da što prije nauči ruski jezik, kako bi se mogao poslužiti ovim veoma lijepim priručnikom, najnovijeg izdanja.

U formatu 133x200 mm, na 264 strane, sa 37 slika i crteža, pruža se udičaru veoma bogat i raznolik materijal. Za naše prilike imađe mnogo nepoznatih, novih

stvari, koje će dobri vještaci među našim udičarima znati da iskoriste i primijene na svojim ribolovnim izletima i osiguraju sebi veći bolji uspjeh u ribolovu.

U predgovoru pisac ističe, da Sovjetska zemlja imađe preko 300 privrednih i sportskih riba pa je svakom udičaru dana prilika i zadaća da izučava njihov život i primjenjuje najbolje načine ribolova. Opisane su glavne vrste riba sa slikama, a zatim slijedi opis ribolovnog pribora i alata te njihova upotreba. Nadalje opis raznih mamaca i meke te opis načina kako se meka postavlja na udicu i kako se raznim mekama lovi na razne načine.

Posebne upute su dane, kako se biraju mjesta za ribolov, nadalje savjeti o pogodnom vremenu, dana, mjeseca i godine, upute o dnevniku ribolova, o pravilima ribolova, organizaciji udičara itd. Posebno poglavlje opisuje takmičenje udičara.

Na koncu se nalazi popis stručne literature, koja se može udičarima preporučiti.

Naši čitaoci mogu ovu knjigu tražiti, odnosno naručiti preko Knjižare Jugoslovenska knjiga. Izdavač je Lenjingradsko oblasno društvo udičara. Z. T.

OBAVIJEST PRETPLATNICIMA

Kada god bude otpremljen poštom koji novi broj našeg lista, onda nastane svakodnevno vraćanje poštom mnogih primjeraka sa oznakama pošte »Nepoznat« ili »Otputovao« itd.

Ovakvi slučajevi su osobito česti u Zagrebu, gdje se i inače često, naročito putem odbora Zagrebačkog ribarskog društva, mnogi pretplatnici tuže, da ne primaju naš list redovito, odnosno da ga uopće ne primaju. Stoga je potrebno da svaki pretplatnik u koliko ne dobiva redovito svaki broj lista, odmah o tome izvijesti dopisnicom našu upravu i navede svoju točnu adresu, da bi se mogao slučaj provjeriti. Uprava nastoji sada srediti sve ovakve slučajeve, ali bez saradnje i pomoći samih pretplatnika, to neće biti moguće.

Uprava lista »Ribarstvo Jugoslavije«
Zagreb, Gundulićeva 3, polukat, lijevo

PRETPLATA

iznosi godišnje Din 60.—.

DOZNAČITE DUŽNU PRETPLATU

Čekovne uplatnice — novi broj računa 4 — 9060110 — bile su priložene broju 1—2 našeg lista.

Pozivaju se pretplatnici, koji to još nisu učinili, da nam doznače pretplatu, koja iznosi godišnje Din 60.—. Uplata se može izvršiti kod svih filijala Narodne banke i na svakoj pošti.

Za redovno izlaženje lista, kao i za njegov napredak, veoma je važno, da i Vaša pretplata stigne što prije!

Uprava »Ribarstvo Jugoslavije«
Zagreb, Gundulićeva 3, polukat, lijevo

NOVA ADRESA REDAKCIJE I UPRAVE

Redakcija i uprava časopisa »Ribarstvo Jugoslavije« nalazi se u zgradi Ministarstva ribarstva NR Hrvatske u Zagrebu, Gundulićeva ul. 3, polukat lijevo.

NOVI BROJ RAČUNA

Sve uplate za »Ribarstvo Jugoslavije« vrše se na račun kod Narodne banke broj 4-9060110 i na svim poštama.